

PREVENIREA BULLYINGULUI PRIN EDUCAȚIE NONFORMALĂ

Prof. Iorga Adelaida Loredana
Liceul Teoretic „Radu Vlădescu”

Bullying reprezintă un comportament repetat și intenționat prin care o persoană rănește, persecută și intimidează o altă persoană prin diferite forme: verbal, emoțional, relațional și fizic.

Exemple de bullying: copii care sunt batjocoriți în colectiv, sunt strigați în feluri jignitoare, sunt ridiculizați din cauza aspectului fizic sau al situației familiale etc. În unele cazuri, manifestările se transformă chiar în atacuri fizice.

Cercetătorul în psihologie din Norvegia, prof. dr. Dan Olweus, este considerat pionier în ceea ce privește studierea fenomenului de bullying, dedicând acestuia aproape 40 de ani de cercetare, implementare și evaluare a programelor de prevenire. Definiția sa afirmă: „Un elev este supus bullyingului atunci când el/ea este expus, în mod repetat în timp, unor acțiuni negative din partea unuia sau mai multor elevi... O acțiune negativă este situația în care o persoană provoacă intenționat sau intenționează să provoace durere fizică sau disconfort unei alte persoane, prin contact fizic, cuvinte sau alte modalități.”

Bullyingul este una dintre cele mai complexe forme de comportament agresiv care se manifestă în relațiile dintre elevi definit ca fiind acțiuni intenționate, repetate, jignitoare, manifestate prin cuvinte sau comportamente, cum ar fi: numire, amenințare și/sau intimidare, comise de unul sau mai mulți copii împotriva altuia, răspândire a zvonurilor, atacare fizică sau verbală sau excludere intenționată a unui copil dintr-un grup etc.

Definiția bullyingului include trei elemente esențiale care disting bullyingul de un conflict între colegi:

- este un comportament agresiv făcut cu intenția de a răni, nu este accidental sau rezultat al trăirilor unor emoții de furie;
- implică un dezechilibru de putere observat sau perceput – copiii care agresează, rănesc, umilesc sau înjosesc intenționat au un avantaj de putere față de cei care sunt răniți, ei folosesc puterea lor – cum ar fi forța fizică, accesul la informații jenante sau popularitatea, pentru a controla sau a face rău altora. Dezechilibrul de putere se poate schimba în timp și în diferite situații, chiar dacă implică aceiași copii;
- nu se întâmplă doar o dată, ci de mai multe ori, se repetă sau există potențial de repetare a comportamentelor agresive de intimidare.

Cea mai importantă trăsătură caracteristică a bullyingului este relația de putere asimetrică și dezechilibrată dintre cei care agresează și cei care sunt agresați. În plus, bullyingul nu este ocazional sau un eveniment singular, ci un tipar comportamental care se repetă în timp împotriva aceleași persoane cu o

diferență evidentă de putere. (pag 5 Școală fără bullying. Recomandări pentru prevenirea, identificarea și intervenția în cazurile de bullying în instituțiile de învățământ).

Cu certitudine, acest fenomen poate lua diferite forme, printre care:

- *Bullying verbal* - acesta se manifestă prin vorbe, uneori și în formă scrisă, fiind vorba de tachinări, injurii, porecle, comentarii de natură sexuală, amenințări, umilire etc.
- *Bullying fizic* - în acest caz vorbim de intimidare fizică, vătămare, atac asupra unei persoane într-un grup, invadarea spațiului personal, hărțuire sexuală, furtul obiectelor etc.
- *Bullying social* - acesta are efecte devastatoare la nivel emoțional, fiind vorba despre latura socială a unei persoane. Bullyingul social presupune distrugerea reputației și în principal a legăturilor sociale pe care le creează o persoană. Mai precis, poate să însemne: înlăturarea și izolarea voită dintr-un grup, implicarea elevului în situații neplăcute în public, sarcasm dus la extrem, compromiterea stării de bine și a fericirii acestuia etc.
- *Cyberbullying* - pe fondul dezvoltării tehnologiei a apărut o nouă formă de bullying, fiind implicate rețelele de socializare și alte aplicații ale mediului digital. În acest caz, sunt asociate acțiuni specifice bullyingului verbal și social, ele desfășurându-se în mediul online. În cele mai multe situații este vorba de imagini compromițătoare ale unui elev pe social media, propagarea unor informații false despre acesta, furtul de identitate și realizarea unor acțiuni în numele lui etc.

<https://www.smtsol.ro/blog/bullying-in-scoala>

Integrat în procesul educațional încă din copilărie, teatrul școlar poate dezvolta elevului competențe și abilități care îl ajută să se integreze cu mai mare ușurință în comunitate, să chestioneze fenomenele din mediul înconjurător și să acționeze într-un mod creativ aducând beneficii în formarea individualității umane. Pe lângă funcția estetică și culturală pe care o îndeplinește teatrul în fața publicului spectator, se dovedește justificată și funcția sa educativă având un rol important în dezvoltarea personală.

Teatrul este o artă complexă care, dacă este făcută cu pasiune și dăruire, creează o mare deschidere și bucurie copiilor, dar și o cale de promovare a adevăratelor valori. *o meditație asupra condiției umane, dar și o metodă de stimulare a creativității elevului*, lărgindu-și aria spre formarea competenței comunicative, ce presupune dezvoltarea și îmbunătățirea dicției, exprimarea liberă a opiniei publice, utilizarea în actul de comunicare a limbajului nonverbal. *A pune în scenă un text literar presupune a da faptelor, posibilitatea de a fi exprimate pozitiv și în perspectivă.*

Pe de altă parte, teatrul este într-adevăr o foarte bună modalitate de a deschide universul copiilor către cultură, de a le îmbogăți imaginația și o modalitate de a se identifica cu diferite personaje și de a-și forma personalitatea .

În primul rând, contactul cu textul și necesitatea memorării lui creează o posibilitate remarcabilă pentru elevi de a surprinde lucruri deosebite prin jocul de rol. Teatrul în gimnaziu și în liceu este un punct de sprijin pentru studierea textelor literare și al exprimării orale, fiind de interes în planul managerial al catedrei de limba și literatura română și în viața culturală a școlii.

Gândurile lor demonstrează pasiunea și dăruirea cu care s-au implicat în aceste activități extracurriculare, plăcerea și bucuria de a intra în pielea personajelor.

Disciplina limba și literatura română nu poate fi dispensată de *jocul de rol* sau de *dramatizarea* operelor literare.

Festivalul, „The world is a stage” a reunit cu succes mai multe trupe de teatru care și-au reprezentat școlile cu succes. Prestația lor pe scenă i-a ajutat pe elevi, să devină încrezători în puterea lor de învățare și a reprezentat un catalizator pentru a-i forma și pentru a le stimula personalitatea intelectuală și emoțională.

Fotografia nr1. Festivalul,, **The world is a stage!**-ediția I-Festivitatea de premiere

Micii actori au pornit de la valorificarea operelor literare, contribuind la educarea gustului literar-artistic. La acest festival s-au promovat valori ca empatia, toleranța, integritatea, încrederea de sine ce au conturat mesajul textelor, transmise prin mai multe metode artistice: interferența cu audiovizualul, variate stiluri de dans, dramatizare, mijloace tehnice de iluminare etc.

Fotografia nr1. Festivalul,, **The world is a stage!**-ediția I-Marele Trofeu

Fotografia nr1. Festivalul,, **The world is a stage!**-ediția I-Marele Trofeu

Fotografia nr 3. Festivalul,, **The world is a stage!**-ediția I-Marele Trofeu

Dincolo de jocul actoricesc, costume, muzică, lumini, festivalul de teatru a favorizat unicitatea și integritatea în dezvoltarea personalității elevilor, printr-o gamă largă de concepte exercitate asupra socializării și a incluziunii.

După cum se știe, teatrul a fost un factor important al dezvoltării umane. Fie că ne folosim de tehnicile actoriei în evoluția umană prin rolul de spectator sau deopotrivă alegerea acestei profesii, acestea au avut un impact puternic în ambele situații.

Consider că și problema bullyingului poate fi ameliorată prin teatru școlar, deoarece am folosit jocurile teatrale în tratarea relațiilor negative dintre elevi. Un pas important în încercarea de a stabili aspectele cu valori negative, a fost de a uni participanții la festival și de a face spectacolul să funcționeze ca un tot unitar. Jocurile teatrale de orice fel, fie că vorbim despre exerciții sau de piese de teatru puse în scenă, au avut ca rol îmbunătățirea comunicării între participanți. Creativitatea, mobilitatea, valorificarea ritmului, creșterea condiției fizice, mesajul textelor, toate împreună au avut ca beneficii scăderea episoadelor de posibilă anxietate, evitarea conflictelor de orice fel, dar și uniunea grupului, fapt evidențiat mai ales la repetiții.

Am înțeles cu toții că prin teatru, prin arta de a te juca prin tehnicile actoricești, prin mesajul textelor s-au diminuat posibilele relații negative între colegi, prieteni și chiar între membri ai familiei.

Astfel că în ziua festivalului au trăit cu toții emoția concursului, au intrat în pielea personajelor au legat prietenii, deși micii actori concureau și erau din școli diferite.

Prin fiecare piesă de teatru, adusă în fața spectatorului, prin prisma cuvântului rostit corect, a emoțiilor și a trăirilor în scenă, *cu toții au fuzionat într-un spectacol inedit.*

Dezvoltarea lor depinde de noi, iar dacă o să avem grijă să îi îndrumăm către asemenea manifestări plenare ale artei, cu siguranță vor deveni oameni deschisi, cu o cultură foarte bogată.

Gândurile lor demonstrează pasiunea și dăruirea cu care s-au implicat în actul artistic, plăcerea și bucuria de a intra în pielea personajelor.

„ A fost o experiență de neuitat ...Să joc în rolul prințului a fost impresionant! - Leo B.

„Mulți spun că viața e o piesă de teatru, iar noi oamenii, actori pe o scenă a vieții...

Am avut oportunitatea de a participa la nenumarate festivaluri. Atunci când te afli pe scenă, intri în pielea personajului, trăiești bucuria sau tristețea lui, dar și pe cea a celor care te urmăresc. Este minunat să te lași purtat de val pe scena teatului” Randa S.

Activitatea de la clasă și cea extrașcolară, precum și discuțiile avute cu părintii, ne-au determinat să reflectăm asupra efectelor pe care le are intervenția permanentă a calculatorului și implicit a rețelelor de socializare în viața elevilor. Nu contest valoarea pragmatică și cognitivă a calculatorului ca sursă de informare, dar ne punem problema consecințelor folosirii în exces a unor programe neadecvate vârstei, a unor jocuri care promovează violența, agitația, nervozitatea, lipsa de concentrare, elemente ce pot constitui instrumente nefaste în formarea micului cetățean.

Astfel, am căutat să ofer o alternativă de antrenare la acțiuni care vizează întoarcerea la carte, la lectură, la lumea povestilor, la poezie, la meditație, la creație și la teatru.

Consider că este extrem de important ca teatrul să devină, în general, un obiect de studiu în școli, deoarece uneste întreaga comunitate școlară și încurajează cele mai bune virtuți sociale ale omenirii, de exemplu: cooperarea și responsabilitatea.

Profesorii care predau comunicarea prin jocuri de teatru stimulează dezvoltarea abilităților de rezolvare a problemelor sociale, a încrederii, a poziției și dezvoltării somatice și favorizează inteligența emoțională. Prin instruirea prin jocurile de teatru, "elevii preferă alegerea în loc de impuls și soluția în loc de furie" (Centrul pentru Psihologie Aplicată, 1996) universal care duce la dezvoltarea inteligenței emotionale a elevului.

Avantajele educației prin teatru vizează trei aspecte ale personalității elevilor: social, individual și lingvistic. Ea urmărește să transforme elevul nu neapărat într-un mic actor, ci într-un bun spectator, insuflându-i dragoste pentru scenă, pentru ceea ce se întâmplă în spatele scenei, respectul pentru actor, dragostea pentru teatru.

În concluzie, consider teatrul ca fiind indispensabil în viața tinerilor, având în vedere că arta este una dintre principalele modalități prin intermediul căreia reușim întotdeauna să evadăm din cotidian, dar mai important, ea ne ajută să ne conturăm și o personalitate puternică de-a lungul vremii.

Bibliografie:

1. Byers, Ruth - Teatrul, izvor de fantezie creatoare”
2. Cucuș, C. 1998, Psihopedagogie, Editura Polirom Iași;
3. Joița E., 2003, Pedagogie și elemente de psihologie școlară;
4. Toader A.D.-1995, Psihologia schimbării și educația. Polarități și accente ale procesului educațional, EDP, București
5. Centrul pentru Psihologie Aplicată, 1996
6. https://cinetic.arts.ro/wp-content/uploads/2020/01/Bullying_Daiana-Marinescu.pdf
7. Recomandări pentru prevenirea, identificarea și intervenția în cazurile de bullying în instituțiile de învățământ.